Szerepcsere a waterlooi síkon

Írta: Új Szó
2005. október 07. péntek - Módosítás: 2005. október 07. péntek

Schlanger András rendezõ játssza a Komáromi Jókai Színház ma esti bemutatójának fõszerepét

Mit érdemes tudni a darabról?

Lengyel Menyhért a húszas-harmincas évek egyik legsikeresebb szerzõje volt.

Schlanger András rendezõ játssza a Komáromi Jókai Színház ma esti bemutatójának fõszerepét

Mit érdemes tudni a darabról?

Lengyel Menyhért a húszas-harmincas évek egyik legsikeresebb szerzõje volt. Nemcsak Magyarországon, hanem Párizsban, Londonban, Hollywoodban is szerették. Nemzetközi hírnevét Taifun címû darabjának köszönhette, melyet több nyelvre lefordítottak, és számtalan színház mûsorára tûzte. Ezt követõen meghívták Amerikába, ahol filmíróként is nevet szerzett magának. A waterloói csata címû darab is a filmszakmához kapcsolódik. A történet a húszas években játszódik, bár 2005-ben is nagyon idõszerû. Egy súlyos anyagi gondokkal küzdõ magyar filmvállalat pénzt keres fennmaradásához, majd egy amerikai szélhámos beszáll az üzletbe, és belekezdenek egy történelmi szuperprodukcióba: A waterloói csata megfilmesítésébe. A forgatáson kiderül, hogy mindenki mindenkinek hazudik, amibõl kitûnõ komikus szituációk adódnak. Félig film, félig színház, mindez nagyszerû dalokkal.

Tóth Tibor mondta egy interjúban nemrég, hogy az elõadás nem operett, hanem „vígjáték zenével”. Miért fontos ezt hangsúlyozni?

Nagyon szeretem a zenét a színházban, de nagyon fontos az elõadás viszonya a zenéhez. A

három felvonásban összesen körülbelül öt percnyi ének van – ami nem sok. Azt a lehetõséget kerestem, hogy miként mûködik a zene egy olyan elõadásban, ami se nem operett, se nem musical. A dalok inkább afféle zenei tréfaként jelennek meg, az elõadás ettõl még igyekszik prózai maradni. Engem a színház maga érdekel. A tavalyi komáromi rendezésem, a Gazdag szegények kapcsán is az volt a legérdekesebb, hogy hogyan lehet a klasszikus nyelvezetû Jókait egy expresszív, musicales formában úgy eljátszani, hogy az mégis megõrizze a lényegét, hogy emberi sorsokról szóljon. Büszke vagyok, hogy lassan az ötvenedik elõadásnál járunk a Gazdag szegényekkel, de arra még büszkébb, hogy sok diák nézi, és nagyon jól szórakoznak rajta – tehát sikerült az õ számukra is érthetõ módon megfogalmazni egy magyar klaszszikust. Most is arra voltam kíváncsi, hogy egy ilyen típusú történetet hogyan lehet eljuttatni a nézõhöz. Ennek a két világháború közötti világnak van egy, a nézõk és a színészek által nagyon kedvelt játszási stílusa, amit leginkább az édes, aranyos, bájos, szívmelengetõ és a kicsit bárgyú jelzõkkel írhatnánk le. Ha ilyennek látunk egy elõadást, hajlamosak vagyunk elrévedni, és eszünkbe sem jut, hogy ez a mi világunkról szól. Pedig A waterloói csata valósága, és a 2005-ös közép-európai valóság rengeteg közös vonást mutat. Mindkét esetben arról van szó, hogy a kezdõdõ kapitalizmus hogyan õrli fel az emberi értékeket, hogyan küzd mindenki az egzisztenciájáért, és azért, hogy a pénz utáni hajsza közben legyen némi magánélete is.

Bár volt egy sikeres rendezése az elõzõ komáromi évadban, mégis elmondhatjuk, hogy most mutatkozik be az itteni publikumnak – színészként.

Errõl a fura helyzetrõl, amibe Benkõ Géza távozása miatt kerültem, már elég sokat cikkezett a sajtó. Mivel nem az õ mûvészi teljesítményérõl, hanem a magánéletérõl van szó, nem is tartom helyesnek ezt a felhajtást. Egy szó, mint száz: maradt egy fõszerep, és mivel magam is színész vagyok, hát elvállaltam. Jó ötletnek tûnt, hogy egy olyan ember ugorjon be, aki ismeri a darabot, és az elejétõl benne van a próbafolyamatban. Minden szerepnek van egy saját igazsága, története. A drámai konfliktus lényege, hogy ezek a különbözõ igazságok ütköznek egymással a színpadon, vagy ahogy Hegedûs Géza bácsi mondta: a színház az, amikor valaki vagy valakik valamit akarnak, és valaki vagy valakik ezt nem akarják. A színésznek az a dolga, hogy azonosuljon az egyik szerep igazságával, és a többiekével ne törõdjön, a rendezõé pedig az, hogy senkivel ne azonosuljon, viszont mindegyiket ismerje. Látható, hogy ez egy kicsit tudathasadásos állapot, nem hiszem, hogy még egyszer megismétlem: nehéz egyszerre hideg fejjel rendezni és meleg szívvel játszani.

ZSELINSKY MIROSLAV